

تاریخ آزمون: ۱۴۰۱/۰۳/۰۲ مدت امتحان: ۶۰ دقیقه	 <p style="text-align: center;"> باسمه تعالی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴ دبیرستان علوم و معارف اسلامی هدی آزمون نوبت دوم سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ تعداد صفحه: ۴ تعداد سؤال: ۲۱ </p>	نام و نام خانوادگی: سئوالات امتحان درس: علوم و فنون پایه: دهم رشته: علوم و معارف اسلامی هدی نام دبیر: خانم اصغرزاده
تاریخ تصحیح: ۱۴۰۱/ / نمره: با عدد () نمره با حروف: () امضای دبیر:		
بارم	شرح سوالات	ردیف
۲	<p style="text-align: right;">تستی</p> <p>۱. شاعر برای انتقال عاطفه خود به دیگران از ... کمک می گیرد.</p> <p style="text-align: right;">الف. وزن ب. قافیه ج. آهنگ د. زبان</p> <p>۲. علمی که قواعد وزن شعر و طبقه بندی وزن ها را از جنبه نظری و عملی تعیین می کند، ... نامیده می شود.</p> <p style="text-align: right;">الف. تقطیع ب. عروض ج. ترصیع د. علوم و فنون</p> <p>۳. تقابل سجع های متوازی و متوازن در دو یا چند جمله ... است.</p> <p style="text-align: right;">الف. ترصیع ب. بدیع معنوی ج. موازنه د. بدیع لفظی</p> <p>۴. واژه های " طلعت، طالع، طلوع " چه نوع جناسی دارند؟</p> <p style="text-align: right;">الف. اشتقاقی ب. هم خانواده ج. افزایشی د. اختلافی</p>	
۲	<p style="text-align: right;">تکمیلی</p> <p>۵. یکسانی دو واژه با معانی متفاوت را می گویند. (جناس ناقص _ جناس تام)</p> <p>۶. شکل نوشتاری باید مشابه و همسان باشد. (حروف قافیه _ جناس)</p> <p>۷. حروفی که در خط هست اما به تلفظ در نمی آید، در حذف می شود. (خط عروضی _ خط عروسی)</p> <p>۸. بین " قعر چاه و سر چاه " آرایه وجود دارد. (ترادف _ تضاد)</p>	

۱,۵	<p>وصل کردنی</p> <p>۹. وسیله ادراک وزن، هستند.</p> <p>۱۰. مقدار آوایی که دهان با یک بار باز شدن، آن را ادا می کند.</p> <p>۱۱. آخرین حرف اصلی هر کلمه.</p> <p>الف. هجا</p> <p>ب. قافیه</p> <p>ج. حواس</p> <p>د. روی</p>	
۴	<p>اصطلاحات زیر را تعریف کنید.</p> <p>۱۲. حروف قافیه: حرف یا حروف مشترکی است که در آخر واژه های قافیه می آید.</p> <p>۱۳. خط عروضی: شعر را همان گونه که می خوانیم یا می شنویم، می نویسیم که این خط عروضی نام دارد.</p> <p>۱۴. سجع مطرف: کلماتی که در پایان دو جمله آمده اند، هم وزن نیستند اما واج های آخر آن ها یکسان است.</p> <p>۱۵. واج آرایبی: تکرار یک واج (صامت یا مصوت) در سخن.</p>	
۱,۲۵	<p>۱۶. تقسیمات اصلی و فرعی زبان های ایرانی را بنویسید.</p> <p>زبان های ایرانی: باستان، میانه، دری یا نو زبان فارسی میانه: پارتی و پهلوی</p>	
۲,۲۵	<p>۱۷. درباره نثر زیر به سوالات مطرح شده پاسخ دهید.</p> <p>به روزگار خسرو، اندر وقت بوذرجمهر، رسولی آمد از روم. خسرو بنشست چنان که رسم ملوک بود و رسول را بار داد. پیش رسول با وزیر، بوذرجمهر، گفت: " ای فلان! همه چیز در عالم تو دانی؟"</p> <p>بوذرجمهر گفت: " نه ای خدایگان! همه چیز را همگان دانند و همگان هنوز از مادر زاده نشده اند."</p> <p>الف. دو واژه عربی به کار رفته در متن را بنویسید. بوذرجمهر، رسول، ملوک، رسم</p> <p>ب. دو واژه مهجور و کهن به کار رفته در متن را بنویسید. بار داد، خدایگان، همگان</p> <p>ج. یک جمله که به تقلید از نثر عربی نوشته شده است، مشخص کنید. رسولی آمد از روم</p> <p>د. یک مورد تکرار واژه (واژه آرایبی) بیابید و بنویسید. همگان</p>	

۱,۵	<p>۱۸. تحول اساسی در شعر دوره قرن های پنجم و ششم، در چه زمینه هایی صورت گرفت؟ بنویسید.</p> <p>ورود اندیشه های عرفانی به شعر، خروج شعر از دربار و ورود به خانقاه، گسترش تنوع موضوعات شعر.</p>	
۲	<p>۱۹. در بیت های زیر انواع جناس را مشخص کرده، نام آن ها را بنویسید.</p> <p>* در دل عطش عشق خدایی ما راست / دیوانه و صلیم و جدایی ما راست</p> <p>* هر که گوید کلاغ چون باز است / نشونندش که دیده ها باز است</p> <p>* ای بسا شاعر که او در عمر خود نظمی ساخت / وی بسا ناظم که او در عمر خود شعری نگفت</p> <p>شاعر، شعر ناظم، نظم</p>	
۱,۵	<p>۲۰. درباره بیت های زیر، به سوالات پاسخ دهید.</p> <p>الف. چو شد روز رستم ببوشید گبر / نگهبان تن کرد بر گبر، ببر</p> <p>ب. گوهر خود را هویدا کن، کمال این است و بس / خویش را در خویش پیدا کن، کمال این است و بس</p> <p>واژه قافیه در هر دو بیت کدامند؟ گبر و ببر، بر، قاعده دوم</p> <p>حروف قافیه در هر دو بیت کدامند؟ هویدا و پیدا: "ا" قاعده اول</p> <p>قاعده قافیه هر بیت را مشخص کنید.</p>	
۲	<p>۲۱. درباره بیت زیر به سوالات خواسته شده، پاسخ دهید.</p> <p>آمدی جانم به قربانت ولی حالا چرا؟ / بی وفا! حالا که من افتاده ام از پا چرا؟</p> <p>الف. بیت را به خط عروضی بنویسید.</p> <p>آمدی جانم بِ قُربانت ولی حالا چرا / بی وفا حالا که من افتادِ ام از پا چرا؟</p>	

ب. مصراع اول را تقطیع کنید.

آ م دی جا نم ب قُر با نَت و لَی حَ لَ ا ج را

ج. علامت هجاها و ارکان را در مصراع تقطیع شده، مشخص کنید.

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

د. واژه های قافیه و حروف آن ها را بنویسید.

حالا و پا / حرف قافیه: ا

۱,۵

سوال امتیازی *

به سوالات مربوط به بیت، پاسخ مناسب دهید.

ای ساربان آهسته ران کارام جانم می رود / وان دل که با خود داشتم با دلستانم می رود

الف. تقطیع کامل مصراع دوم (مشخص کردن هجاها با علامت و ارکان)

وان دِل کِ با خُد داش تَم با دِل سِ تا نَم می رَوَد

مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

ب. مشخص کردن: ردیف، قافیه، حروف قافیه، قاعده قافیه.

ردیف: می رود قافیه: جانم و دلستانم حروف قافیه: م قاعده: دوم

ج. لحن و آهنگ بیت را بنویسید.

لحن شعر: لطیف و آرام و اندوهگین

د. یک آرایه در بیت، تشخیص دهید و آن را بنویسید.

آرایه: استعاره، واج آرایی " س ، د "

موفق باشید